USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Karla Ulíka ve věci

navrhovatele: **JUDr. Š. M.**,
bytem X

proti
odpůrcům:

1) **Městský úřad Mníšek pod Brdy**,
sídlem Dobříšská 56, 252 10 Mníšek pod Brdy,

2) volební strana **Řitka 22,**
jednající zmocněncem J. P., bytem X,

3) volební strana **Za budoucnost obce Řitka,**
jednající zmocněnkyní D. M., bytem X

4) volební strana **Společně pro generace,**
jednající zmocněnkyní Ing. J. H., bytem X

5) volební strana **Hlas pro Řitku,**
jednající zmocněnkyní K. S., bytem X

6) **Mgr. Kamil Abbid,**
bytem X,

7) **Marie Léblová,**
bytem X,

8) **Miloslav Matoušek,**
bytem X,

9) **Martin Bartůněk**,
bytem X,

10) **Miroslav Šírl**,
bytem X,

11) **Ivo Leitner**,
bytem X,

12) **Zdeněk Liška**,
bytem X,

13) **Martin Urbánek**,
bytem X,

14) **Ing. Jiří Mašek**,
bytem X,

15) **Jiří Hrdlička**,
bytem X,

16) **Ing. Petr Dvořák, MBA**,
bytem X,

17) **JUDr. Lenka Slováčková**,
bytem X,

18) **Ing. Renáta Rumlová**,
bytem X,

19) **Ing. Marek Král**,
bytem X,
doručovací adresa: X,

20) **Mgr. Lukáš Slováček**,
bytem X,

o návrhu na neplatnost voleb a neplatnost volby kandidátů do Zastupitelstva obce Řitka konaných ve dnech 23. a 24. 9. 2022,

takto:

I. **Návrh se zamítá.**

II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

III. **Navrhovateli se vrací soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, který mu bude vyplacen z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah návrhu

1. Návrhem podle § 60 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“) ve spojení s § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), se navrhovatel domáhá vyslovení neplatnosti hlasování a neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Řitka konaných ve dnech 23. a 24. 9. 2022.

2. Navrhovatel namítá, že bezprostředně před volbami (v rozmezí 9. 9. – 16. 9. 2022) byl občanům obce Řitka rozeslán Obecní čtvrtletník Řitka, jenž je z většiny tvořen předvolební agitací starosty obce a dalších kandidátů odpůrce 2. Navrhovatel odkázal na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2014, č. j. 9 A 344/2014 – 61, z něhož plyne, že volební kampaň je sice možné v periodikách obcí vést, ale jen při zachování rovnosti přístupu volebních stran. Navrhovatel přitom tvrdí, že volebním stranám nebyl pro volební kampaň v obecním zpravodaji žádný prostor nabídnut. Nadto je navrhovateli známo, že odpůrci 4 byla předvolební inzerce v obecním periodiku odmítnuta. Odpůrci 4 mělo být sděleno, že inzerát nebude zveřejněn z vůle starosty obce. Dále navrhovatel poukazuje i na účelovost jednání vedení obce. Vydání čtvrtečníku bylo před volbami uspíšeno a toto vydání neslo označení „ZÁŘÍ 2022“, přitom předchozí čísla byla označena jako „JARO 2022“ a „LÉTO 2022“. Navrhovatel má za to, že volební kampaň vedená prostřednictvím obecního periodika, které se dostane do dispozice všem obyvatelům obce Řitka, má potenciál hrubě ovlivnit výsledky voleb, když volebním stranám nebyl přístup

k obecnímu zpravodaji nabídnut a nejméně v jednom případě byl přístup přímo zamezen. Proto navrhovatel tvrdí, že k hrubému ovlivnění výsledku voleb také došlo.

3. K dalšímu pochybení dle navrhovatele došlo i při sčítání hlasů. Kandidáti odpůrce 3 obdrželi od 46 do 86 hlasů. Vlastním šetřením však navrhovatel zjistil, že více než 50 osob dle jejich vyjádření volilo celou kandidátku odpůrce 3. Počet hlasů pro kandidáta odpůrce 3, který obdržel nejméně hlasů, proto neodpovídá počtu hlasů, které měl obdržet. Navrhovatel je toho názoru, že k vadnému sečtení hlasů došlo i u zbylých kandidátů odpůrce 3. Dle navrhovatele navíc sčítání hlasů v obci Řitka trvalo nepřiměřeně dlouhou dobu (cca do 19:00). Obce v okolí či i město Beroun dokončily sčítání přibližně již v 15:00. S ohledem na velikost obce Řitka a potřebný počet hlasů pro získání mandátu navrhovatel tvrdí, že nedostatky při sčítání hlasů hrubě ovlivnily výsledky hlasování.

4. Navrhovatel dále poukazuje na skutečnost, že odpůrce 3 neměl zastoupení v okrskové volební komisi. Přes výslovné ujištění o avízu data, do něhož bylo možné členy delegovat, odpovědné osoby tuto informaci neobdržely a zákonná lhůta pro delegaci členů okrskové volební komise uplynula odpůrci 3 marně. Pro dokreslení situace navrhovatel podotýká, že členkou volební komise byla matka odpůrce 9, tj. kandidáta odpůrce 2. Pro všechna výše uvedená pochybení navrhovatel navrhuje, aby soud prohlásil volby a hlasování konané ve dnech 23. a 24. 9. 2022 za neplatné.

Vyjádření odpůrců a replika navrhovatele

5. Odpůrce 4 ve svém vyjádření k návrhu soudu zaslal komunikaci s panem T. H. - zástupcem společnosti MIRSA Bohemia s.r.o., která zajišťuje tisk a inzerci v periodiku obce Řitka. Dále přiložil vyjádření odpůrce 15, který potvrdil tvrzení navrhovatele, že odpůrci 4 byl odmítnut objednaný a již zaplacený inzerát ve vydání zpravodaje před volbami. Starosta obce (odpůrce 6) měl kontaktovat pana T. H. a sdělit mu, že si nepřeje, aby ve zpravodaji inzerce odpůrce 4 byla, a to s odůvodněním, že politická propagace v obecním periodiku nikdy nebyla a nebude. Vytištěný zpravodaj byl pak pojatý jako předvolební kampaň dosavadního zastupitelstva. Odpůrce 4 se tímto jednáním cítí poškozený.

6. Odpůrce 9 konstatoval, že od sametové revoluce byla jeho matka členkou volebních komisí v obci Řitka téměř vždy bez ohledu na typ voleb. Z její strany nikdy nedošlo k žádnému pochybení či k manipulaci s hlasy, jak naznačuje navrhovatel. Odpůrce 9 doplňuje, že místopředsedkyní okrskové volební komise v obci Řitka byla i paní L. O., dcera kandidáta č. 12 volební strany navrhovatele (tj. odpůrce 3). Z toho důvodu se odpůrce 9 domnívá, že k pochybení nedošlo a navrhovatel měl dostatečnou kontrolu nad řádným průběhem sčítání hlasů.

7. Ostatní odpůrci se k návrhu nevyjádřili.

8. Navrhovatel v replice k vyjádření odpůrce 9 uvedl, že skutečnost, zdali byla matka odpůrce 9 členkou okrskových volebních komisí v minulosti, je irelevantní, neboť nikdy předtím taková situace při volbách nenastala. Není ani pravdou, že by navrhovatel měl kontrolu nad sčítáním hlasů, protože o členství dcery kandidáta odpůrce 3 v okrskové volební komisi se dozvěděl až z vyjádření odpůrce 9.

Splnění procesních podmínek

9. Soud ověřil, že návrh byl podán včas, neboť jej navrhovatel podal osobně před uplynutím desetidenní lhůty od vyhlášení celkových výsledků voleb ve Sbírce zákonů dne 27. 9. 2022 (sdělení č. 280/2022 Sb.). Návrh byl podán osobou k tomu oprávněnou, neboť navrhovatel

je zapsán ve stálém seznamu voličů (§ 60 odst. 1 volebního zákona), což soudu sdělil Obecní úřad Řitka a soud tuto skutečnost ověřil ze stálého seznamu voličů. Jde tedy o návrh včasný, přípustný a věcně projednatelný.

10. Podle § 60 odst. 1 volebního zákona se navrhovatel může v řízení dle § 90 s. ř. s. domáhat vyslovení neplatnosti hlasování, voleb či volby kandidáta. Z judikatury správních soudů přitom vyplývá, že se nejedná o tři různé druhy řízení, nýbrž pouze o jeden typ řízení o návrhu ve věci voleb, v němž soud může rozhodnout jedním z uvedených způsobů. Soud proto není vázán petitem návrhu a může jej překvalifikovat, a to podle skutkové a právní argumentace navrhovatele a zjištěných vad [srov. usnesení Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 20. 11. 2014, č. j. Vol 23/2014 – 110].

11. Navrhovatel se výslovně domáhá vyslovení neplatnosti voleb a neplatnosti hlasování. Jednak namítá porušení pravidel férové volební kampaně a jednak zpochybňuje řádné sečtení hlasů okrskovou volební komisí. Jelikož způsob vedení volební kampaně souvisí s volbami jako celkem, je návrh v této části projednatelný jakožto návrh na neplatnost voleb, jak navrhovatel uvádí. Avšak návrh na vyslovení neplatnosti hlasování soud posoudil jako návrh na vyslovení neplatnosti volby zvolených kandidátů. Navrhovatel totiž brojí pouze proti výsledku sečtení odevzdaných hlasů, nenamítá však porušení pravidel při samotném aktu hlasování, tj. odevzdávání hlasovacích lístků voliči. Naproti tomu zpochybňuje řádnou činnost okrskové volební komise, která měla pochybit při sčítání hlasů. Z důvodu tvrzených vad volebního procesu proto návrh v této části odpovídá návrhu na vyslovení neplatnosti volby kandidáta, resp. kandidátů.

12. V souladu s § 90 odst. 2 s. ř. s. jednal soud jako s odpůrci s příslušným volebním orgánem, volebními stranami, na jejichž kandidátní listině byl zvolen alespoň 1 kandidát (srov. nález Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. III. ÚS 35/19), a pak se všemi zvolenými kandidáty do Zastupitelstva obce Řitka, jelikož mandátu každého z nich se může rozhodnutí soudu dotknout. Z návrhu totiž není možné předem zjistit, volba jakého kandidáta je potenciálně neplatná.

13. Podle § 90 odst. 3 s. ř. s. soud rozhodl o návrhu bez jednání, neboť neprováděl dokazování a ve skutkových zjištěních vycházel z obsahu podání účastníků, dále ze skutečností, které jsou mezi nimi nesporné a které ani spornými neučinili, a konečně z předložené volební dokumentace.

Posouzení návrhu soudem

14. Soud považuje za vhodné úvodem předestřít základní východiska, která je třeba mít na paměti při rozhodování o volební stížnosti. Zdrojem veřejné moci v České republice je lid, který se prostřednictvím svobodných a demokratických voleb podílí na jejím ustavování (srov. čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 1 Ústavy). Právní úprava přezkumu voleb proto vychází z vyvratitelné domněnky, že výsledek voleb odpovídá vůli voličů. Chce-li navrhovatel tuto presumpci vyvrátit, je jeho povinností k tomu soudu předložit relevantní důkazy. Zároveň platná právní úprava nezná absolutní vady volebního procesu, které by automaticky vedly k vyslovení neplatnosti voleb či volby konkrétního kandidáta. Každé namítané pochybení musí soud považovat za relativní a hodnotit jeho význam lze pouze v návaznosti na případné dopady, které mělo na výsledné složení zastupitelstva obce či volbu konkrétního kandidáta (srov. nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Z důvodu respektu ke svobodné vůli voličů a k principům, na nichž jsou volby v demokratickém právním státě založeny, musí zůstat zásahy soudní moci vyhrazeny pouze pro výjimečné

případy. Soudy by proto měly přistupovat k návrhům na vyslovení neplatnosti voleb či volby kandidáta zdrženlivě a pečlivě vážit, zdali v důsledku namítaných vad volebního procesu došlo k výrazné deformaci svobodné vůle voličů nebo rovné soutěže volebních subjektů či k jiným nezákonnostem, které hrubě ovlivnily výsledky voleb (srov. § 60 odst. 3 a 4 volebního zákona).

15. Při posuzování volební stížnosti navrhovatele a hodnocení jednotlivých namítaných vad soud vyšel z tříkrokového algoritmu, jenž byl vyjádřen již v usnesení NSS ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004 – 12, č. 354/2004 Sb. NSS. V duchu závěrů tohoto usnesení je nutno nejprve zhodnotit, (I) zdali došlo k nezákonnosti, tj. k porušení ustanovení volebního zákona či jiného právního předpisu vážícího se na volební proces (viz usnesení NSS ze dne 4. 7. 2006, č. j. Vol 36/2006 – 21, č. 960/2006 Sb. NSS), (II) dále zda existuje vztah zjištěné nezákonnosti a výsledku voleb a konečně (III) zda tato nezákonnost dosahuje takové intenzity, že ve svém důsledku přinejmenším výrazně zpochybňuje výsledky voleb. Nicméně toto usnesení vycházelo z předchozí právní úpravy, za níž postačovalo, aby došlo k porušení zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. S účinností od 1. 1. 2017 však volební zákon vyžaduje, aby k porušení zákona došlo způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb. NSS k tomu v právní větě usnesení ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018 – 33, č. 3717/2018 Sb. NSS, podotkl, že „[z]*ákon č. 322/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony, zpřísnil podmínky pro vyhovění volební stížnosti. Zásah volebního soudu již není podmíněn pouhou potencialitou vlivu zjištěné protizákonnosti na výsledek volby, nýbrž je nutné, aby porušení zákona výsledek volby skutečně ovlivnilo, a to hrubým způsobem*.“ Na tento výklad navázal Ústavní soud v nálezu ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. I. ÚS 4178/18, v bodě 76, takto: „*Věcnou změnou je však odstranění modálního slovesa „moci“ z § 60 odst. 2 až 4 volebního zákona. Tím zákonodárce upravil míru důkazu vyžadovanou k prokázání skutkových tvrzení o hrubém ovlivnění voleb. Nepostačuje tedy důkazy podložená pravděpodobnost ovlivnění, ale je třeba prokázat samotné ovlivnění*. (...)“ Proto aby soud mohl vyhovět podané volební stížnosti, je nutné, aby v řízení podle § 90 s. ř. s. bylo prokázáno, že došlo k porušení ustanovení zákona upravujícího volební proces a tato protizákonnost ovlivnila (nikoliv pouze mohla ovlivnit) výsledky voleb, a to hrubým způsobem.

16. Výše uvedenými hledisky soud posoudil jednotlivé námitky navrhovatele. Předně navrhovatel poukazuje na předvolební agitaci odpůrce 6 (starosty obce Řitka) a dalších kandidátů odpůrce 2 v obecním zpravodaji, který vyšel několik dnů před volbami. Přitom namítá, že ostatním volebním stranám takový prostor poskytnut nebyl a odpůrci 4 byl již zaplacený inzerát dokonce odmítnut.

17. Podle § 30 odst. 1 volebního zákona platí, že starosta může pro volební kampaň „*vyhradit plochu pro vylepení volebních plakátů, a to nejméně 16 dnů přede dnem voleb. Možnost jejího využívání musí odpovídat zásadě rovnosti kandidujících volebních stran. Plochu pro vylepení volebních plakátů poskytne obec k využití bezplatně; na takové bezúplatné plnění se nevztahují ustanovení zvláštního zákona upravující hospodaření politických stran a politických hnutí*.“ Dle odst. 2 tohoto ustanovení nesmějí být žádným způsobem zveřejňovány výsledky předvolebních a volebních průzkumů v době počínající třetím dnem přede dnem voleb a končící ukončením hlasování. A podle odst. 3 citovaného ustanovení je ve dny voleb „*zakázána volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí*.“

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

18. Je zjevné, že volební zákon neupravuje pravidla vedení volební kampaně příliš obsáhle. K možné předvolební propagaci v obecním periodiku se nijak výslovně nevyjadřuje. Nic tedy nebrání tomu, aby volební subjekty pro svoji politickou agitaci využily i tuto platformu. Nicméně i v případě využití této platformy bude nutno dbát na dodržení čestného a poctivého způsobu vedení volební kampaně, jež i navzdory absenci výslovné úpravy v předmětném zákoně dovodila judikatura (srov. nález Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14). Stejně tak je zde třeba zohlednit princip rovnosti kandidujících volebních stran v přístupu k využití jednotlivých prostředků pro jejich předvolební propagaci. Je-li tudíž obecně umožněno, aby se volební strany prezentovaly v konkrétním obecním periodiku, musí být zajištěna rovnost přístupu k této formě předvolební kampaně.

19. Ústavní soud se k využití obecních tiskovin v předvolební kampani vyjádřil následovně: „*Není pochyb o tom, že sdělovací prostředky, kterými disponují územní samosprávné celky, i když nejde o úřední věstníky, na které se tiskový zákon nevztahuje, podléhají z hlediska využití ve volební kampani přísnějším pravidlům, než je tomu v případě vydavatelů, kteří jsou osobami soukromého práva. Neznamená to sice jejich povinnost zajišťovat mechanicky stejný prostor pro jednotlivé kandidující strany a osoby, i zde se však musí uplatnit pravidlo možnosti rovného „přístupu". Jiný postup by byl v rozporu s pravidly volné soutěže politických stran podle čl. 5 Ústavy a svobodné soutěže politických sil podle čl. 22 Listiny. Pokud již zákonodárce použití takových sdělovacích prostředků nezakazuje, musí být jejich využití pro účely volební agitace měřeno pravidly rovnosti šancí a vydavatel nebo provozovatel takových sdělovacích prostředků musí zvážit, zda je schopen respektování takového principu zajistit.* (...)" (nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Zároveň se v tomto nálezu Ústavní soud vyslovil i k vystupování starostů v předvolební kampani. Shrnul, že kandidáti v pozici starostů musí dodržovat určitá pravidla, neboť jsou v tomto postavení úředníky. Pozici starosty nemohou využít pro svoji volební kampaň ani pro volební kampaň někoho jiného. Ústavní soud ale dále pokračoval, že „[t]*o však neznamená, že jako straničtí funkcionáři nebo jako fyzické osoby nemohou ve volební kampani vystupovat nebo dokonce kandidovat, stejně tak jim ale nic nezakazuje, aby při tomto vystupování uváděli svou funkci. To, že starosta vystupuje v politickém nebo jiném sporu jako politik (nikoli jako úřední osoba), neznamená, že nebude moci uvést skutečnost, která je občanům obce obvykle notoricky známá. Absurdní by bylo upřít starostům a jiným veřejným činitelům a úředním osobám angažovat se ve volební kampani. I to by bylo porušením rovnosti šancí těchto funkcionářů jako kandidátů a jejich stran a narušením ústavního principu svobodné soutěže, která logicky vyžaduje možnost účasti soupeřících stran. Za odlišující kritérium proto lze považovat jen to, že starosta může jako úřední osoba a činitel obce z titulu své funkce používat prostředky, které jiný občan použít nemůže (rozpočtové prostředky, telefon, počítač, služební automobil, úřední deska obecního úřadu, projevy spjaté s jeho úřadem, tiskopisy s úřední hlavičkou obce nebo obecního úřadu, dodávající jeho vystupování punc oficiality atd., což může ovlivnit zejména starší voliče). Použití takových prostředků je ve volební kampani nepřípustné.*"

20. V řízení nebylo nijak zpochybněno, a proto soud mohl tuto skutečnost považovat za nespornou, že v září před volbami do Zastupitelstva obce Řitka vyšel obecní zpravodaj, který navrhovatel přiložil k návrhu. Stejně tak žádný z účastníků nezpochybnil obsah tohoto vydání obecního zpravodaje. Lze tedy vycházet z toho, že účastníkům byla podoba vydaného čísla obecního zpravodaje známa. Stejně tak nebylo v řízení zpochybněno ani popřeno, že odpůrci 4 nebyl v tomto čísle obecního zpravodaje vydán požadovaný předvolební inzerát. Odpůrce 4 potvrdil navrhovatelovo tvrzení, že mu byl objednaný a již

zaplacený předvolební inzerát odmítnut. Mělo se tak stát s odůvodněním, že předvolení agitace v obecním zpravodaji nikdy nebyla a nebude. Přílohami připojenými k vyjádření odpůrce 4 nepovažoval soud za nutné provádět dokazování, neboť skutečnosti, které měly dokládat, vyplynuly z nezpochybněných tvrzení účastníků.

21. Soud z obecního zpravodaje vydaného v září 2022 mohl ověřit tvrzení navrhovatele, že se v něm (mimo jiné) nacházel článek nazvaný „Ze starostova předvolebního šuplíku“ a dále „Předvolební anketa zastupitelů obce“, ve které 6 zastupitelů, dle jejich jmen zároveň i kandidátů odpůrce 2, odpovídalo na 4 otázky: „*1) Co pro vás bylo nejtěžší po vašem zvolení před 4 roky? 2) Co považujete za svůj dosavadní největší úspěch v roli zastupitele? 3) Jak se podle vás změnila Řitka za poslední 4 roky? 4) Co podle vás bude pro obec největší výzvou pro další volební období?*“ V článku „Ze starostova předvolebního šuplíku“ (str. 3 – 13) je z pohledu starosty obce (odpůrce 6) rekapitulováno, čeho se za poslední 3 volební období podařilo dosáhnout a čemu se tehdejší zastupitelstva věnovala.

22. Již ze samotného názvu článku „Ze starostova předvolebního šuplíku“ lze poměrně jednoznačně dovodit souvislost obsahu tohoto textu s volbami do Zastupitelstva obce Řitka. Z pohledu starosty obce (odpůrce 6) se zde rekapituluje činnost vedení obce, potažmo předešlých zastupitelstev, v uplynulých volebních obdobích. Kupříkladu vypočítává, jaké pozemní komunikace a chodníky se podařilo rekonstruovat, či zmiňuje vynaložené úsilí při jednání o potřebě nového mostu v obci. Dále popisuje realizaci výstavby čistírny odpadních vod, jakož i to, že od prvního volebního období se dělalo vše proto, aby měla obec zajištěny dodávky pitné vody. Následuje část o přechodu na LED veřejné osvětlení a text o bránění „divoké developerské výstavbě“ na území obce. Stranou neponechává ani vyjádření k organizování rozličných akcí pro občany. Uvádí i projekty připravené k realizaci v budoucnu – například vybudování „pumptracku“ či mateřské školy. Závěrem se věnuje dopravní obslužnosti obce - zřízení nových zastávek a iniciaci posílení spojů. Odpůrce 6 tedy z pozice starosty široce pojednával o dosažených úspěších a sděloval obyvatelům obce Řitka svůj náhled na další směřování obce. V textu nicméně nejsou zmíněny konkrétní volební strany, které ve volbách kandidovaly. Soud na jednu stranu rozumí tomu, pokud chce končící vedení obce prezentovat své aktivity a činnost za uplynulé roky ve funkci. Na druhou stranu nelze odhlédnout od faktu, že odpůrce 6 se rozhodl kandidovat na prvním místě kandidátní listiny odpůrce 2 v proběhlých volbách. Z první pozice na kandidátní listině voliči mohou rozumně předpokládat, že odpůrce 6 má i nadále zájem setrvat v pozici starosty i po případném volebním úspěchu. Voliči si proto poměrně snadno mohou spojit odpůrce 6 s jeho volební stranou, ač není v článku výslovně zmíněna. Stejný závěr lze učinit i ve vztahu k „Předvolební anketě zastupitelů obce“. Zastupitelé odpovídající na položené otázky kandidovali za odpůrce 2. Přitom dostali poměrně široký prostor pro prezentaci svých úspěchů (viz otázka 2) a představení plánů pro obec do budoucna z jejich pohledu (viz otázka 4). Byť tedy v předmětném vydání obecního zpravodaje explicitně nezaznívá propagace konkrétní volební strany, dostalo se kandidátům odpůrce 2 výhody spočívající v možnosti prezentovat své osoby a názory a tím i zprostředkovaně odpůrce 2. Nelze odhlédnout od faktu, že se tak stalo v oficiálním obecním periodiku, tedy periodiku vydávaném veřejnoprávní korporací z veřejných prostředků. Ostatní kandidující subjekty takovou příležitost zjevně neměly a při realizaci vlastní volební kampaně byly odkázány toliko na vlastní (soukromé) prostředky. Jak přitom soud uvedl výše a jak plyne ze související judikatury, v případě všech volebních stran se musí uplatnit pravidlo rovného přístupu k tiskovině vydávané obcí, není-li v ní předvolební agitace zcela vyloučena. V projednávaném případě dospěl soud k závěru, že

kandidátům odpůrce 2 byla určitá forma předvolení kampaně v obecním zpravodaji umožněna. V takovém případě se mělo dostat všem kandidujícím volebním stranám rovného zacházení v přístupu k vyjádření jejich názorů prostřednictvím této platformy. Kandidáti odpůrce 2 tím získali neoprávněnou výhodu. Lze přitakat navrhovateli, že rozdílené označení tohoto konkrétního čísla místního periodika („ZÁŘÍ 2022“) oproti předchozím vydáním („JARO 2022“ či „LÉTO 2022“) nasvědčuje snaze, aby bylo vydáno ještě před volbami. I z toho důvodu je nutno dbát na to, aby v něm byl dán prostor i pro vyjádření politických oponentů. Došlo-li proto ze strany vydavatele obecního zpravodaje k odmítnutí zaplaceného inzerátu odpůrce 4 pro zářijové vydání, byl tím porušen princip rovnosti kandidujících subjektů tak, jak byl soudem vymezen výše. Nehledě na to, že i v případě přijetí placené inzerce odpůrce 4 by existovala významná nerovnováha v tom, že kandidáti odpůrce 2 se mohli v obecním zpravodaji prezentovat bezplatně, v čemž lze též spatřovat rozpor s výše vymezeným principem rovnosti. Není přípustné, aby se kandidátům odpůrce 2 z titulu jejich členství v zastupitelstvu či dokonce funkce starosty dostalo širokého prostoru v předvolebním zpravodaji, a to bezplatně, resp. na náklady obce, aniž by stejnou možností disponovali i ostatní kandidáti. Vydavatel obecního zpravodaje nemůže na jednu stranu odmítnout uveřejnění předvolebního sdělení jedné z volebních stran, aby na straně druhé umožnil starostovi obce (přednímu kandidátovi odpůrce 2) rozsáhle pojednávat o své činnosti ve vedení obce a dalších plánech obce do budoucna. Obecní zpravodaj nesmí sloužit výlučně k prezentaci činnosti stávajícího vedení obce, aniž by dal prostor i pro oponentní názory. Soud proto konstatuje, že v tomto případě shledává porušení zásady rovného zacházení s kandidujícími subjekty ohledně přístupu do zářijového vydání obecního zpravodaje, a tedy i naplnění první podmínky z výše uvedeného algoritmu přezkumu voleb.

23. Soud dále hodnotil, zdali jsou v projednávaném případě naplněny i zbylé dvě podmínky přezkumného algoritmu. Podle soudu nelze *a priori* vyloučit možný příčinný vztah mezi konečnými výsledky voleb a kampaní vedenou mimo jiné i v obecním periodiku. Předvolební kampaň slouží k seznámení voličů s jednotlivými kandidáty a programovými prioritami. V závěrečné fázi též mobilizuje voliče k účasti ve volbách. Další reklama pro odpůrce 4 v posledních dnech před volbami proto mohla napomoci k motivaci jeho voličů se voleb účastnit. Zároveň odpůrce 2 získal oproti ostatním volebním stranám nepřiměřenou konkurenční výhodu, jelikož se jeho kandidáti mohli v obecním periodiku prezentovat a sdělovat voličům další informace o jejich představách a názorech. Soud proto shledal v projednávaném případě vztah mezi absencí inzerátu odpůrce 4 v posledním vydání obecního zpravodaje, resp. výslednou podobou tohoto zpravodaje s prezentací pouze kandidátů odpůrce 2, s volebním výsledkem. Proto i druhou podmínku algoritmu přezkumu soud považuje za splněnou.

24. Ve třetím kroku se soud zabýval otázkou, zdali zjištěné pochybení bylo natolik intenzivní, že hrubě ovlivnilo výsledky voleb do Zastupitelstva obce Řitka. Přitom shledal, že tomu tak není. Předně soud uvádí, že je povinností navrhovatele, aby soudu navrhl důkazy, které prokazují, že omezení volebních stran v přístupu do obecního zpravodaje (případně jeho výsledná podoba) hrubě ovlivnilo výsledky voleb. Soud musí konstatovat, že této povinnosti navrhovatel nedostál. Ani z vyjádření ostatních účastníků ve věci nelze takový závěr dovodit. Nepostačuje totiž dokázat toliko to, že došlo k nezákonnosti, nýbrž musí být prokázáno, že výsledky voleb v důsledku této nezákonnosti skutečně ovlivněny hrubým způsobem byly. Ani soud sám na základě jiných poznatků nedospěl k závěru, že

by měl hodnotit shledané pochybení za natolik zásadní, aby hrubě ovlivnilo výsledky voleb, jak rozvede níže.

25. Ze zápisu o výsledku voleb do Zastupitelstva obce Řitka soud zjistil následující volební výsledek jednotlivých volebních stran: Odpůrce 2 získal 3 906 hlasů (40,70 %), odpůrce 3 obdržel 855 hlasů (8,90 %), odpůrce 4 dosáhl na 2 075 hlasů (21,62 %) a odpůrce 5 dostal 2 760 hlasů (28,76 %). Z uvedeného je zřejmé, že odpůrce 2 vyhrál volby s velkým náskokem před druhým v pořadí, a to o bezmála 12 %. Stěží si lze představit, že by takto výrazný odstup odpůrce 2 byl dosažen jen v důsledku (třebaže neoprávněně zvýhodňující) prezentace jeho kandidátů v obecním periodiku. Soud proto nepovažuje za pravděpodobné, že by na volebním výsledku něčeho změnil jeden inzerát odpůrce 4 v obecním zpravodaji, či celkově jeho jiná podoba. Soud vychází z předpokladu, že zejména na komunální úrovni jsou voliči velmi dobře schopni po čtyři roky sledovat, jak zastupitelstvo (ne)spravuje obec v jejím vlastním zájmu a v zájmu jejích občanů. Členy zastupitelstva je možné v menších obcích každodenně konfrontovat s jejich prací v orgánech územního samosprávného celku. Dle soudu je průměrný volič v obci schopen vyhodnotit, jak se činnost končícího zastupitelstva reálně dotkla jeho života a zdali byla vykonávána v zájmu obce a jejích občanů. Názor občanů obce na počínání zastupitelů se vytváří kontinuálně v průběhu celého volebního období spíše než v krátkém časovém horizontu předvolební kampaně. Z tohoto pohledu soud nedovozuje, že by jeden inzerát či odlišná podoba posledního vydání zpravodaje před volbami zásadně ovlivnily mínění voličů a zcela přehodnotily jejich voličské preference. Volební výsledek není nijak těsný a výsledné pořadí volebních stran nezáviselo na několika málo hlasech. Z ničeho proto nelze jednoznačně dovodit, že právě předvolební vydání obecního periodika bylo určující pro ovlivnění vůle voličů ve volbách. Na tomto závěru nemůže nic změnit tvrzení navrhovatele o potencialitě ovlivnění výsledku voleb kampaní vedenou v obecním zpravodaji, jelikož ten se dostane do dispozice všem obyvatelům obce. Jednak je toto tvrzení navrhovatele pouhou spekulací bez uvedení konkrétních důkazů o hrubém ovlivnění výsledků voleb a jednak rozdíly v rekapitulovaných volebních výsledcích jednotlivých volebních stran nasvědčují tomu, že zásadním faktorem ovlivňujícím rozhodování voličů nemohlo být jedno vydání obecního zpravodaje. Z pouhé skutečnosti, že se obecní zpravodaj dostane do dispozice obyvatelům obce Řitka, nelze dovodit, že na jejich úsudek a následnou volbu působil takovým způsobem, aby to hrubě ovlivnilo výsledky voleb.

26. Ve prospěch tohoto závěru soudu svědčí i výsledky voleb do Zastupitelstva obce Řitka, které proběhly v minulosti. Kandidující uskupení, v jejichž čele stál odpůrce 6, dosahovala vysokých volebních zisků. V roce 2018 komunální volby vyhrálo uskupení ŘITKA 2018, a to se ziskem 65,81 % hlasů. V roce 2014 zvítězila volební strana ŘITKA 2014 se 76,74 % hlasů. Je nutné přihlédnout k tomu, že v těchto volbách kandidovala vždy pouze dvě volební uskupení a dále že se v případě vítězů nejednalo o zcela totožné volební strany s odpůrcem 2, jelikož jednotliví kandidáti se proměňovali. Avšak vysoké procentní zisky volebních subjektů v čele s odpůrcem 6 jednoznačně svědčí o tom, že voliči v obci Řitka jsou z velké části s působením odpůrce 6 v místním zastupitelstvu spokojeni. Nic proto nenaznačuje, že by odlišný obsah posledního vydání obecního zpravodaje před volbami přispěl k odlišnému výsledku voleb. Voliči v obci Řitka mají možnost sledovat práci odpůrce 6 v zastupitelstvu již po mnoho let. Jedno vydání obecního zpravodaje proto ani nemůže být určující k rozsáhlému formování voličské podpory.

27. Soud neshledal okolnosti projednávaného případů za obdobné skutkovým zjištěním, ke kterým dospěl Krajský soud v Českých Budějovicích v usnesení ze dne 17. 5. 2019, č. j. 52 A 16/2018-310, kterým prohlásil volby do Zastupitelstva města Strakonice konané ve dnech 5. a 6. 10. 2018 za neplatné. Krajský soud v Českých Budějovicích dospěl mimo jiné k závěru, že tehdejší vedení města systematicky a dlouhodobě (fakticky v průběhu celého volebního období) ovlivňovalo stěžejní média (včetně místního zpravodaje), čímž dosáhlo toho, že kandidující subjekty neměly možnost v souladu se zásadou volné, rovné a svobodné soutěže politických stran využít klíčové prostředky předvolební kampaně (srov. body 147. – 149. uvedeného usnesení). Načež po podrobném zdůvodnění Krajský soud v Českých Budějovicích vyslovil, že k hrubém ovlivnění výsledků tamních voleb v důsledku zjištěných nezákonností také došlo. V projednávaném případě však navrhovatel, případně žádný z odpůrců netvrdí, že by docházelo k systematickému a dlouhodobému omezování volné soutěže politických sil v obci Řitka (byť i v takovém případě by soud musel zkoumat jeho dopady na hlasování voličů). Navrhovatel a odpůrce 4 se v podstatě zmiňují o jednorázovém zásahu ze strany vydavatele a ovlivnění jednoho čísla obecního zpravodaje. Soud nevylučuje, že i jednorázové porušení pravidel férové volební kampaně může dosáhnout vysoké intenzity, že hrubě ovlivní složení zastupitelského sboru vzešlého z voleb. Nicméně v nyní posuzované věci takový závěr soud nemohl dovodit.

28. Soud již výše uvedl, že česká úprava přezkumu voleb nezná absolutní vady, pro které by soud automaticky musel prohlásit volby za neplatné. Zjištěné pochybení ve volebním procesu je nutné zkoumat z hlediska jeho závažnosti a dopadu na výsledné složení zastupitelstva obce. Zásah soudu je namístě až v mimořádných (výjimečných) situacích, kdy bylo prokázáno porušení právních předpisů vážících se k volebnímu procesu ve větším rozsahu, vyšší intenzitě, se skutečně nastalým a prokázaným účinkem na dosažený volební výsledek (srov. usnesení NSS ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018 – 33, č. 3717/2018 Sb. NSS). Ve prospěch zdrženlivého přístupu soudu hovoří i ta skutečnost, že volební proces je založen na jeho neopakovatelnosti. Voliči se rozhodují podle aktuální situace a opakování voleb znamená konání voleb nových, a to za odlišných okolností. Nové volby jsou proto vždy originální a případně odlišné volební výsledky nemusí potvrzovat, že původní volby byly vyhodnoceny chybně. K vyslovení neplatnosti voleb by proto soud měl přistoupit pouze tehdy, pokud dospěje k pevnému přesvědčení, že by bez zjištěné nezákonnosti s největší mírou pravděpodobnosti volby dopadly odlišně (srov. usnesení NSS ze dne 23. 11. 2010, č. j. Vol 67/2010 – 47, bod 41.). K tomuto přesvědčení však soud nedospěl. Volební výsledky (včetně výsledků voleb z let 2018 a 2014) ukazují na velkou podporu odpůrce 2 a odpůrce 6, která zcela jistě nemohla být založena pouze na jednom vydání obecního zpravodaje. Navrhovatel či některý z odpůrců nenamítají, že by ze strany vedení obce byly zásadně a podstatně omezovány i jiné formy vedení předvolební kampaně. Obecní zpravodaj ani není jedinou platformou pro předvolební propagaci volebních stran. Kandidující subjekty mají možnost využít mnoho dalších prostředků a objektivně měly možnost tak učinit. Celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů a jejich dodatků dosáhl na 1 013. Takovéto množství lidí není dle soudu nepřekonatelné oslovit i bez větších nákladů dalšími prostředky, tím spíš v době internetu a sociálních sítí. Nezanedbatelnou úlohu v tom hraje i fakt, že v obcích podobné velikosti se jednotliví kandidáti se svými voliči osobně znají, resp. voliči často hlasují dle osobních preferencí a známostí spíše než dle politického programu. V tomto ohledu nelze význam jednoho čísla obecního zpravodaje přeceňovat. Sám navrhovatel však ani netvrdí, že by usiloval o zveřejnění nějaké formy kampaně v obecním zpravodaji. Uvádí pouze, že

volebním stranám nebyl patřičný prostor nabídnut. Nicméně není povinností obce aktivně nabízet kandidujícím stranám prostor k předvolební kampani. Zde je rozhodující snaha a aktivita každého kandidujícího subjektu. Navrhovatel zjevně zůstal pasivní, jelikož netvrdí, že by se o politickou propagaci v obecním zpravodaji pro svou volební stranu ucházel. E-mailem navrhovatele šéfredaktorovi zpravodaje se soud blíže nezabýval, neboť je na první pohled zřejmé, že jej zasílal jako jednatel obchodní společnosti minulý rok bez jakékoli souvislosti s volbami do Zastupitelstva obce Řitka. Navrhovatel tedy nedokázal zpochybnit domněnku platnosti volebního výsledku odpovídajícího vůli voličů takovým způsobem, aby ji bylo možno zvrátit a volby prohlásit za neplatné.

29. Soud shrnuje, že volební stížnosti navrhovatele v rozsahu namítaných pochybení při vedení předvolební kampaně nemohl vyhovět, neboť nebylo nijak prokázáno, že by jimi byl hrubě ovlivněn výsledek voleb do Zastupitelstva obce Řitka.

30. Dále se soud zabýval námitkami navrhovatele ve vztahu k nesprávnému sečtení hlasů. Navrhovatel uvedl, že pro celou kandidátní listinu odpůrce 3 mělo hlasovat více než 50 osob. Avšak kandidát s nejmenším počtem hlasů získal pouze 46 hlasů. Sečtený volební výsledek dle navrhovatele neodpovídá u všech kandidátů odpůrce 3. K doložení svých tvrzení předložil 21 čestných prohlášení.

31. Dále je třeba poznamenat, že navrhovatel odvozuje nesprávný výsledek sčítání hlasů jednak ze skutečnosti, že více než 50 osob mu mělo sdělit, že volilo celou kandidátní listinu odpůrce 3 a jednak poukazuje též na dle jeho slov nepřiměřenou dobu sčítání hlasů, na neinformování odpůrce 3 o termínu pro delegování členů okrskových volebních komisí a konečně na členství blízké příbuzné odpůrce 9 v okrskové volební komisi.

32. Nutno podotknout, že soud vychází z presumpce správnosti závěru okrskové volební komise, není-li v konkrétním případě prokázán opak (usnesení NSS ze dne 23. 11. 2010, č. j. Vol 67/2010 – 47, bod 28.). Nicméně NSS v usnesení ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006 – 51, uvedl, že „*striktní požadavek na předložení relevantních důkazních prostředků navrhovatelem by mohl být při přezkumu voleb překážkou přístupu k soudu, a to zvláště v případě jednotlivých občanů, kteří nejsou účastni sčítání hlasů volebními komisemi. Aby však soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě důkazně nepodložené volební stížnosti, musela by jej k tomu v daném případě přimět zvláště významná indicie, která by byla způsobilá vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb*.“ V souladu s citovanými závěry NSS se proto soud zabýval tím, zdali navrhovatel tvrdí či předkládá onu zvláště významnou indicii, která by vyvolala pochybnosti o správnosti volebního výsledku a která by odůvodnila případný přepočet odevzdaných hlasů soudem.

33. Soud v prvé řadě zkoumal zápis o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku, z něhož by mohly vyplývat skutečnosti nasvědčující možným nesrovnalostem. Zjistil z něj, že při hlasování a zjišťování výsledků hlasování nebyly okrskové volební komisi podány žádné stížnosti nebo oznámení, které by kupříkladu zpochybňovaly postup okrskové volební komise při hlasování voličů. V době vyhotovení zápisu bylo přítomno všech 6 členů okrskové volební komise a žádný z nich neodmítl tento protokol podepsat. Přitom základní úlohou okrskových volebních komisí je podle § 16 volební zákona mimo jiné zajišťovat a dozírat na průběh hlasování a sčítat odevzdané hlasy. Z toho plyne, že na členech okrskové volební komise spočívá nemalá odpovědnost a jejich úloha v řádném zjištění výsledků voleb je klíčová. Pokud by člen okrskové volební komise nesouhlasil se

zápisem o průběhu a výsledku hlasování např. pro nesprávný postup okrskové volební komise při posuzování platnosti hlasovacích lístků, je oprávněn odepřít jeho podpis (§ 42 odst. 1 volebního zákona). V projednávaném případě se tak ale nestalo. Z této skutečnosti však ještě nelze bez dalšího vyvodit závěr, že k vůbec žádným pochybením při sčítání hlasů nemohlo dojít. Chyby pří sčítání se lze dopustit i v důsledku nepozornosti či nedůslednosti, tedy nevědomky. Nicméně zápis může aspoň prvotně indikovat, že v průběhu hlasování a sčítání hlasů došlo ke skutečnostem, pro které by soud mohl pojmout pochybnost o jejich řádném průběhu. Zkoumaný protokol však soudu neposkytuje žádnou indicii, která by potvrzovala verzi navrhovatele ohledně pochybnosti o zjištěném volebním výsledku.

34. Dále soud ze zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce Řitka ověřil počty hlasů, které obdrželi jednotliví kandidáti odpůrce 3. Za tuto volební stranu kandidovalo celkem 15 kandidátů, přičemž jak uvádí navrhovatel, kandidátka na 15. místě získala 46 hlasů. Druhý nejnižší počet hlasů získal kandidát na 13. místě, a to 48 hlasů. Všichni ostatní získali více než 50 hlasů. Navrhovatel tvrdí, že více než 50 osob se mělo vyjádřit, že volilo celou kandidátní listinu odpůrce 3, k čemuž dokládá 21 čestných prohlášení. V takovém případě by volební výsledek zjištěný u dvou kandidátů odpůrce 3 s nejnižším počtem hlasů neodpovídal.

35. Z judikatury vyplývá, že zvláště významnou indicií vedoucí k ověření volebních výsledků v určitém volebním okrsku může být prohlášení několika voličů, že volili určitého kandidáta, který ovšem podle oficiálních výsledků nezískal počet hlasů odpovídající tomuto prohlášení (viz usnesení NSS ze dne 22. 10. 2014, č. j. Vol 18/2014 – 46). Čestná prohlášení voličů by proto mohla představovat důvod pro přepočet hlasů soudem. Nicméně počet takto předložených čestných prohlášení musí být logicky vyšší než počet zjištěných hlasů pro konkrétního kandidáta nebo se tomuto počtu musí alespoň výrazněji blížit. Poskytl-li navrhovatel pouze 21 čestných prohlášení, nemohl soud dospět k pochybnostem o zjištěném volebním výsledku. Poslední kandidátka odpůrce 3 získala 46 hlasů, tj. více než odpovídá počtu čestných prohlášení doložených navrhovatelem. Soud jimi ani neprováděl dokazování, neboť už jen z jejich počtu uváděného navrhovatelem zjevně vyplývá, že nemohou založit pochybnost o správnosti zjištěného volebního výsledku. Soud nemůže žádným způsobem zjistit, zdali zrovna hlasy voličů, kteří podepsali čestné prohlášení, nebyly řádně započítány, jak tvrdí navrhovatel. Zásada tajnosti hlasování neumožňuje ověřit, jak který volič hlasoval. Proto by soudu muselo být předloženo čestných prohlášení více či alespoň v počtu blížícím se počtu zjištěných hlasů. Tak se ale nestalo. Samotné tvrzení navrhovatele o tom, že mu informaci o volbě celé kandidátní listiny odpůrce 3 sdělilo více než 50 osob, aniž by navrhovatel předložil odpovídající počet čestných prohlášení, je natolik nekonkrétní, že nemůže představovat zvláště významnou indicii. Tímto tvrzením se tudíž soud nemusel dále vypořádávat.

36. Soud se následně zabýval argumentací navrhovatele směřující proti složení okrskové volební komise a nepřiměřeně dlouhé době sčítání hlasů.

37. Volební zákon stojí na předpokladu, že to jsou zejména samotné kandidující subjekty, které mají zájem na řádném fungování okrskové volební komise a tedy i na správném sečtení hlasů. Z toho důvodu mohou podle § 17 odst. 2 volebního zákona delegovat do okrskových volebních komisí své zástupce, aby kontrolovali dodržování zákonných pravidel (srov. usnesení NSS ze dne 22. 10. 2014, č. j. Vol 18/2014 – 46, bod 38.). Navrhovatel však namítl, že odpůrce 3 své zastoupení v okrskové volební komisi neměl,

neboť mu marně uplynula lhůta pro delegování člena okrskové volební komise pro neinformování odpovědných osob.

38. K tomu soud uvádí, že lhůta pro delegování člena okrskové volební komise je jednoznačně stanovená v § 17 odst. 2 volebního zákona. Každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro příslušné volby, tak může učinit do 30 dnů před dnem voleb. Podle následujícího odstavce tohoto ustanovení se delegování členů a náhradníků provede tak, že se jejich seznam osobně doručí nebo zašle starostovi, a to v listinné nebo v elektronické podobě. Soud nepovažuje tuto úpravu za složitou či nesrozumitelnou. Delegování člena okrskové volební komise je právem kandidující volební strany. Odpovědnost za včasné delegování člena okrskové volební komise spočívá jen a pouze na kandidující volební straně, když volební zákon výslovně stanovuje v jaké lhůtě a jakým způsobem to má volební strana učinit. Navrhovatel ani neupřesňuje, kdo měl odpůrce 3 výslovně ujistit o avízu data, do něhož je třeba delegaci provést. Volební zákon nestanovuje volebním orgánům povinnost informovat volební strany o lhůtě pro delegování členů okrskové volební komise. Odpůrce 3 proto nese plnou odpovědnost za to, že v okrskové volební komisi neměl své zastoupení, když tato skutečnost je toliko důsledkem uplynutí zákonné lhůty a pasivity odpůrce 3. Navrhovatel netvrdí, že by například starosta obce odmítl seznam delegovaných členů převzít či s takovými osobami nejednal. Ve volební dokumentaci soud ani nedohledal listinu, kterou by odpůrce 3 chtěl delegovat určitou osobu do okrskové volební komise. Navrhovatel to ani netvrdí. Z volební dokumentace je přitom patrné, že odpůrce 4 svého člena do okrskové volební komise delegoval, což vypovídá o tom, že se nejedná o nepřekonatelný úkol. Nepřítomnost zástupce odpůrce 3 v okrskové volební komisi potom sama o sobě nemůže vést k přepočtu hlasů soudem. Jak bylo uvedeno výše, delegace je právem, nikoliv povinností kandidující strany. Pokud volební strany nedelegují nejnižší stanovený počet členů okrskové volební komise, jmenuje členy na neobsazená místa starosta (§ 17 odst. 2 volebního zákona). To se i v nyní projednávaném případě stalo a plně obsazená okrsková volební komise tak mohla plnit své úkoly. Jelikož z tvrzení navrhovatele zjevně vyplývá, že odpůrce 3 žádného člena okrskové volební komise ve lhůtě nedelegoval, bylo by nadbytečné provádět dokazování čestným prohlášením paní Mgr. L. B. o tom, že usilovala o členství v okrskové volební komisi. Soudu není zřejmé, jaká skutečnost by tímto prohlášením měla být prokázána, když navrhovatel namítá pouze to, že „odpovědné osoby“ nebyly informovány o lhůtě pro delegaci členů okrskové volební komise. Navrhovatel též neupřesnil, co by měl soud dotazem v této souvislosti ověřovat u Obecního úřadu Řitka. Nadto pro dostatečné posouzení této námitky soud nepotřeboval zjišťovat další informace.

39. Zvláště významnou indicií dle soudu nemůže být ani blízký příbuzenský vztah jedné z členek okrskové volební komise k odpůrci 9. Volební zákon vylučuje z členství v okrskové volební komisi pouze samotné kandidáty, nikoliv jejich příbuzné (srov. § 17 odst. 1 volebního zákona). Volební zákon tedy nezakazuje, aby se členem okrskové volební komise stal i příbuzný některého z kandidátů. V opačném případě by takový zákaz mohl zejména v menších obcích velmi ztížit sestavení těchto komisí. Nadto každý člen okrskové volební komise je povinen složit slib ohledně svědomitého a nestranného výkonu své funkce (viz § 17 odst. 4 volebního zákona). Jeho nedodržení či jiné pochybení člena okrskové volební komise může být namítáno v návrhu podle § 90 s. ř. s. Nicméně navrhovatel neuvádí, že by jakýkoliv člen okrskové volební komise stranil určité volební straně či se dopustil jiného konkrétního pochybení. Pouze poukazuje na příbuzenský vztah s jedním z kandidátů. Nicméně vedle slibu skýtá záruku nestrannosti a řádného

výkonu funkce okrskové volební komise i fakt, že jde o kolektivní volební orgán. Jednotliví členové se proto vzájemně kontrolují a dohlížejí na svou činnost. Nadto i v okrskové volební komisi v obci Řitka figuroval delegovaný zástupce jedné z volební stran (odpůrce 4). Nic přitom nenasvědčuje tomu, že by zjišťování výsledků hlasování probíhalo neregulérně. Tedy ani v tomto ohledu nebyl navrhovatel dostatečně konkrétní, aby vzbudil u soudu pochybnost o řádně zjištěném výsledku voleb v obci Řitka. Soud dále odkazuje na souladnou judikaturu, v níž soudy nespatřovaly problém v příbuzenském vztahu členů okrskové volební komise s některým z kandidátů (srov. např. usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 9. 11. 2006, č. j. 30 Ca 205/2006 – 12, či usnesení zdejšího soudu ze dne 30. 11. 2014, č. j. 50 A 28/2014 – 49).

40. K neúměrně dlouhé době sčítání hlasů soud uvádí, že neseznal, že by tato skutečnost (ani ve spojení s výše uvedenými výtkami navrhovatele) měla odůvodnit přepočet hlasů. Ze zápisu okrskové volební komise vyplývá, že tento protokol byl vyhotoven v 18:56 hodin dne 24. 9. 2022. Soud nespatřuje v době vyhotovení protokolu a tedy ukončení sčítání hlasů okrskovou volební komisí exces, jenž by zavdával domněnkám o nějaké vadě v procesu zjišťování výsledku hlasování. Okrsková volební komise má pracovat především správně, nikoliv usilovat o co nejrychlejší sečtení odevzdaných hlasů. Přitom zjišťování výsledků hlasování ve volbách do zastupitelstev obcí patří mezi nejnáročnější ve srovnání s jinými typy voleb. Voliči disponují tolika hlasy, kolik se v příslušné obci volí členů zastupitelstva (§ 34 odst. 2 volebního zákona), v případě obce Řitka tedy 15. Ty mohou rozdělit mezi kandidáty napříč volebními stranami, dále mohou označit pouze jednu volební stranu a neudělit své hlasy dalším kandidátům anebo označit konkrétní volební stranu a navíc svůj hlas udělit kandidátům z jiných volebních stran (srov. § 34 odst. 3 a 4 volebního zákona). Z toho plyne, že členové okrskové volební komise musejí postupovat velmi pečlivě, aby nejprve správně vyhodnotili platnost hlasovacího lístku (§ 41 volebního zákona) a v případě platného hlasovacího lístku řádně sečetli všechny hlasy, které voliči mohou rozdělit různorodým způsobem, jak bylo naznačeno výše. Z toho důvodu je pro soud pochopitelné, pokud sčítání hlasů ve volbách do zastupitelstev obcí vyžaduje delší čas. Nadto volební účast v obci Řitka dosáhla nadprůměrných hodnot, jelikož své hlasy odevzdalo 66,04 % voličů (v absolutním počtu 669), což předznamenává, že sčítání hlasů bude trvat déle. Soud dále přihlédl k tomu, že ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku neplyne nic, co by mělo svědčit o nesrovnalostech v průběhu sčítání. Ke srovnání s okolními obcemi soud konstatuje, že rychlost sečtení hlasů ovlivňuje mnoho faktorů. Samozřejmě záleží, kolik oprávněných voličů se voleb vůbec zúčastnilo, jak početné jsou okrskové volební komise v jednotlivých okrscích, jak zkušení jsou jejich jednotliví členové a též na tom, jak voliči své hlasy distribuovali. Okrsková volební komise může tudíž postupovat pomaleji, i když bylo odevzdáno méně obálek než v jiném okrsku. Pro tyto důvody nelze z pouhého srovnání času ukončení sčítání hlasů mezi jednotlivými obcemi vyvozovat závěry o tom, že v obci, kde trvalo sčítání hlasů déle, došlo k nepravostem. Tudíž by bylo nadbytečné provádět dokazování čestným prohlášením o sledování sčítání hlasů v okolních obcích či zápisem o výsledku voleb do Zastupitelstva obce Beroun, které nadto navrhovatel k návrhu ani nepřiložil (doložil zápis týkající se voleb v obci Bavoryně).

41. Soud uzavírá, že z tvrzení navrhovatele nezjistil žádnou zvlášť významnou indicii, která by založila pochybnost o správném sečtení hlasů a ani žádné pochybení, které by se procesu sčítání hlasů týkalo. I v této části proto není návrh důvodný.

Závěr a náklady řízení

42. Soud shrnuje, že v rámci vymezeném podaným návrhem nebylo prokázáno, že v průběhu volebního procesu v obci Řitka došlo k vadám takového charakteru, které by hrubě ovlivnily výsledky voleb do Zastupitelstva obce Řitka. Zároveň soud nezjistil žádná pochybení ve vztahu ke složení okrskové volební komise a sčítání odevzdaných hlasů. Z uvedených důvodů soud návrh jako celek zamítl (výrok I).

43. O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s., podle nějž nemá v řízení ve věcech volebních žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

44. Podle § 11 odst. 1 písm. h) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), jsou od soudního poplatku osvobozena i řízení ve věcech volebních. Navrhovatel však v kolcích zaplatil na úhradu soudního poplatku částku ve výši 2 000 Kč. Jelikož nebyl navrhovatel povinen k zaplacení soudního poplatku, rozhodl soud výrokem III o jeho vrácení navrhovateli (§ 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích), a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

45. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení. Současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.)

Praha 25. října 2022

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu